

*ДВНЗ «КРИВОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
КРИВОРІЗЬКИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ
НАУКОВА БІБЛІОТЕКА*

**ВІДКРИТИЙ ВСЕСВІТ
ВАЛЕРІЇ СЕМЕНІВНИ
ПІКЕЛЬНОЇ**

*(на пошану пам'яті доктора педагогічних наук, професора
Криворізького державного
педагогічного інституту/університету,
керівника наукової школи з теорії та практики
управління навчальними закладами)*

Біобібліографічний показчик

*Кривий Ріг
2015*

УДК 016:37(477.63)(092)

В 42

Упорядники :

О. А. Дікунова, зав. інформаційно-бібліографічного відділу Наукової бібліотеки Криворізького педагогічного інституту ДВНЗ «Криворізький національний університет» ;

Ю. С. Душко, бібліограф II кат. інформаційно-бібліографічного відділу Наукової бібліотеки Криворізького педагогічного інституту ДВНЗ «Криворізький національний університет».

Бібліографічний редактор :

О. А. Дікунова, зав. інформаційно-бібліографічного відділу Наукової бібліотеки Криворізького педагогічного інституту ДВНЗ «Криворізький національний університет».

Технічний редактор :

Ю. С. Душко, бібліограф II кат. інформаційно-бібліографічного відділу Наукової бібліотеки Криворізького педагогічного інституту ДВНЗ «Криворізький національний університет».

Відкритий Всесвіт Валерії Семенівни Пікельної (на пошану пам'яті доктора педагогічних наук, професора Криворізького державного педагогічного інституту/університету, керівника наукової школи з теорії та практики управління навчальними закладами) : біобібліографічний покажчик / Наукова бібліотека Криворізького педагогічного інституту ДВНЗ «Криворізький національний університет» ; упоряд.: О. А. Дікунова, Ю. С. Душко; бібліогр. ред. О. А. Дікунова, техн. ред. Ю. С. Душко ; за ред. О. М. Кравченко, заст. директора Наукової бібліотеки КПІ. – Кривий Ріг, 2015. – 47 с.

Покажчик присвячено *Валерії Семенівні Пікельній*, доктору педагогічних наук, професору кафедри педагогіки та методики трудового і професійного навчання Криворізького державного педагогічного інституту/університету, авторитетному фахівцю з теорії і методики моделювання управлінської діяльності та керівнику наукової школи з теорії та практики управління навчальними закладами.

У покажчику подано бібліографію публікацій В. С. Пікельної. Це – монографії, науково-методичні та навчально-методичні посібники, публікації у збірниках наукових праць і матеріалах наукових конференцій та статті у фахових періодичних виданнях. У покажчику представлено матеріали про життєвий шлях та науково-педагогічну і громадську діяльність науковця.

Покажчик адресовано фахівцям у галузі професійної освіти, викладачам вищих навчальних закладів, аспірантам, студентам, учителям шкіл і всім, хто цікавиться проблемами управлінської діяльності у сфері освіти.

ЗМІСТ

Від упорядників.....	4
РОЗДІЛ 1. На пошану пам'яті В. С. Пікельної.....	8
РОЗДІЛ 2. Сторінки біографії.....	12
РОЗДІЛ 3. Науковий доробок В. С. Пікельної.....	15
3.1. Дисертації та автореферати дисертації.....	15
3.2. Монографії та наукові видання.....	16
3.3. Науково-методичні та навчально-методичні посібники.....	17
3.4. Публікації у збірниках наукових праць і колективних монографіях.....	19
3.5. Публікації у матеріалах наукових і науково-практичних конференцій та семінарів.....	24
3.6. Статті у періодичних виданнях.....	28
РОЗДІЛ 4. Наукова школа професора Валерії Семенівни Пікельної.....	32
РОЗДІЛ 5. Матеріали про життя та педагогічну і громадську діяльність В. С. Пікельної.....	37
РОЗДІЛ 6. Поезії Валерії Семенівни Пікельної.....	39
Іменний покажчик.....	46

ВІД УПОРЯДНИКІВ

Покажчик присвячено **Валерії Семенівні Пікельній**, професору кафедри педагогіки і методики трудової та професійної освіти, доктору педагогічних наук, заслуженому працівнику освіти України, декану індустріально-педагогічного факультету (2001-2003 рр.), директору Інституту безперервної педагогічної освіти (2003-2005 рр.) Криворізького державного педагогічного університету, вченому в галузі школознавства та управління навчальними закладами.

У біобібліографічному покажчику представлено науковий доробок В. С. Пікельної, створений за 40 років науково-педагогічної діяльності. До покажчика включено матеріали про життєвий шлях і наукові досягнення Валерії Семенівни Пікельної.

На ниві української освіти В. С. Пікельна посіла чільне місце, бо свої творчі справи і наукові знахідки присвятила найважливішому – плеканню майбутнього педагога. Уся сучасна історія трудового та професійного навчання в Придніпровському регіоні нерозривно пов'язана з її іменем. Валерія Семенівна визнаний в Україні педагог і науковець, авторитетний фахівець з теорії та методики моделювання управлінської діяльності у сфері освіти.

Валерія Семенівна Пікельна має понад 150 наукових і науково-методичних праць. Вона автор монографій, підручників, науково-методичних і навчально-методичних посібників, наукових статей у фахових наукових збірниках та періодичних виданнях з проблем трудового навчання, професійної освіти, підготовки майбутнього педагога, управління навчальними закладами, формування творчої особистості студентської та учнівської молоді.

Своєю натхненною творчою працею Валерія Семенівна протягом 35 років примножувала славу Криворізького державного педагогічного інституту/університету. Розпочала вона викладацьку діяльність з посади асистента кафедри педагогіки та психології. Далі – обіймала посади старшого викладача, доцента, а потім професора кафедри педагогіки і методики трудової

та професійної освіти. Була деканом індустріально-педагогічного факультету, директором Інституту безперервної педагогічної освіти КДПУ.

Без перебільшення можна сказати, що Валерія Семенівна – трудівниця, творча й талановита людина – усе життя будувала свій ХРАМ. Храм науки, методики, практики. У ньому не було місця фальші й халтурі, байдужості чи недбалству. Усе, за що б вона не бралася, – це взірець мудрості, зваженості, життєвого оптимізму.

Валерія Семенівна перетворювала лекції та семінари на дискусії, надихаючи студентів – майбутніх педагогів до пошуку істини та навчаючи кожного креативного, зацікавленого погляду на світ; допомагала учителям створювати новаторські, творчі уроки, переконуючи, що в українській освіти є майбутнє й за нього варто боротися, а у щоденну працю колег-викладачів вдихала нові творчі ідеї та впевненість у їх здійснення.

Фахова майстерність, креативне мислення, колосальні знання, багатий професійний досвід, а також відповідальність, принциповість і об'єктивність – це ті риси Валерії Семенівни, за які її поважали і цінували колеги, вчителі, аспіранти і студенти.

Для багатьох педагогів-науковців професор В. С. Пікельна стала мудрим наставником, науковим керівником – відповідальним, вимогливим, добрим і щедрим. Щедрість виявлялася в щирому бажанні допомогти й підтримати кожного. Численні учні, серед яких й є відомі в Україні вчені, пишаються своєю наставницею, завдячують їй успіхом своєї професійної та наукової діяльності.

За ініціативою Валерії Семенівни було створено музей художньої праці студентів, який нараховує вже більше 300 експонатів. В. С. Пікельна виступила ініціатором організації студентських груп милосердя, які надавали допомогу вихованцям дошкільних навчальних закладів і школи-інтернату для дітей, позбавлених батьківської опіки та сиріт.

Заслуговує на особливу увагу поетичний доробок Валерії Семенівни. Її зворушливі поезії – дотик до таємниць душі, до безмежно доброго, відкритого Всесвіту...

Валерія Семенівна Пікельна гідно торувала свій життєвий шлях, не схиляючись перед труднощами і невдачами. Унікальна особистість, що все своє життя допомагала іншим перемагати. Завжди будемо пам'ятати.....

У покажчику представлено науково-педагогічний доробок В. С. Пікельної. Це – монографії, науково-методичні та навчально-методичні посібники, публікації у збірниках наукових праць і матеріалах наукових конференцій та статті у фахових періодичних виданнях.

Розділ «На пошану пам'яті В. С. Пікельної» містить спогади викладачів, співробітників Криворізького педагогічного інституту ДВНЗ «Криворізький національний університет». Вони знайшли найкращі та найвеличніші слова вдячності та найщирішої поваги.

У розділі «Сторінки біографії» подано *біографічну довідку* про життєвий шлях, науково-педагогічну та громадську діяльність Валерії Семенівни Пікельної та перелік *основних дат її життя і діяльності*.

Розділ «Науковий доробок В. С. Пікельної» має підрозділи:

1. *Дисертація і автореферат дисертації.* 2. *Монографії та наукові видання.*
3. *Науково-методичні та навчально-методичні посібники.* 4. *Публікації у збірниках наукових праць і матеріалах наукових конференцій.* 5. *Публікації у матеріалах наукових і науково-практичних конференцій та семінарів.*
6. *Статті у періодичних виданнях.* Матеріал у середині підрозділів згруповано та розміщено за зворотною хронологією з виділенням років видання. У межах року – за алфавітом назв праць.

Розділ «Наукова школа професора Валерії Семенівни Пікельної» містить бібліографічні описи дисертацій аспірантів, здобувачів, науковим керівником яких була В. С. Пікельна. Представлено автореферати цих дисертацій, що знаходяться у фонді інформаційно-бібліографічного відділу бібліотеки. Матеріал згруповано та розміщено за зворотною хронологією з виділенням років видання, а в межах року – за алфавітом прізвищ авторів.

У розділ «Матеріали про життя та педагогічну і громадську діяльність В. С. Пікельної» вміщено публікації про життєвий і творчий шлях

вченої. Матеріал розміщено у зворотній хронології, а в межах року – за алфавітом прізвищ та назв праць.

До покажчика включено розділ, у якому представлено поетичний доробок Валерії Семенівни Пікельної. Її поезії відкривають Людину, яка поєднувала в собі талант мудрого викладача і тонкого лірика, що щедро віддавала свої знання, життєвий досвід, теплоту свого серця, – і в цьому секрет мудрості, душевної краси Валерії Семенівни.

Допоміжний апарат біобібліографічного покажчика – це:

- *іменний покажчик, у якому наведено прізвища авторів, співавторів, упорядників, редакторів та інших осіб, відомості про яких є в бібліографічних записах;*
- *переднє слово від упорядників;*
- *схема групування матеріалу (зміст).*

Джерела відбору документів для біобібліографічного покажчика – фонди, каталоги і картотеки Наукової бібліотеки Криворізького педагогічного інституту ДВНЗ «Криворізький національний університет» та Інтернет-ресурси. Астериском (*) позначено видання, які вдалося знайти, але вони відсутні у фонді бібліотеки.

Хронологічні рамки відбору документів: 1974 – 2013 рр.

Покажчик містить 162 записи українською та російською мовами і має суцільну нумерацію.

Бібліографічний опис здійснено згідно з ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 «Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання».

Електронна версія покажчика розміщена на веб-сайті Наукової бібліотеки Криворізького педагогічного інституту ДВНЗ «КНУ»: <http://kdpu-library.ucoz.ru/>

Покажчик адресовано освітянам, фахівцям у галузі педагогічного менеджменту, викладачам, студентам, учителям шкіл з метою популяризації наукового доробку В. С. Пікельної та впровадження в практику роботи.

РОЗДІЛ 1

НА ПОШАНУ ПАМ'ЯТІ В. С. ПІКЕЛЬНОЇ

... Вона пишалася кожним з нас...

Я дякую долі, що звела мене з Валерією Семенівною Пікельною, доктором педагогічних наук, професором – людиною, знаною не тільки в Україні, а й за її межами.

Я не пам'ятаю нашу першу зустріч, але добре пам'ятаю її захоплюючі лекції з педагогіки. Її ромашку - складові виховання – пам'ятають усі випускники факультету загальнотехнічних дисциплін.

Валерія Семенівна була вимогливою як до себе, так і до нас – своїх учнів. Вона вчила нас усього: науковій культурі, науковій чесності, дисциплінованості, витримці, охайності в науковій роботі. Навіть думки не можна було допустити про те, щоб не виконати те завдання, яке вона давала.

Багатьом освітянам Валерія Семенівна відкрила ворота у Храм Науки. З любов'ю вона говорила про кожного свого дисертанта. І ставала тигрицею, коли хтось ставав на перепоні її учнів-дисертантів. Вона була для кожного з нас не тільки науковим керівником, вчителем, а й вірним другом і радником. Валерія Семенівна разом з нами пережила наші успіхи і невдачі, вона пишалася кожним з нас...

*Лілія Сушенцева, доктор педагогічних наук,
професор, завідувач кафедри загальнотехнічних
дисциплін і професійного навчання
Криворізького педагогічного інституту ДВНЗ КНУ*

... Усе життя В. С. Пікельної було пов'язане з підготовкою вчителів, розвитком освітянської галузі в Україні. Вона, як науковець, вклала свій багатий досвід і знання в модернізацію роботи Криворізького педагогічного інституту/університету, у визначення проблематики перспективних наукових досліджень і їх організацію.

В. С. Пікельна взірець вченої, невтомної трудівниці на ниві педагогічної науки, для якої головне – саморозвиток і самовдосконалення, сила творчості. Ця потужна

духовно-інтелектуальна сила рухала Валерію Семенівну на всіх етапах її науково-педагогічної діяльності.

Вона дарувала і майбутнім учителям, і досвідченим викладачам радість педагогічної творчості, поступ до самопізнання.

Своїми роботами вона зробила вагомий внесок у розвиток науково-педагогічної думки.

Її роботи присвячені проблемам підготовки творчого вчителя, професійному навчанню, трудовому та духовному вихованню молоді, дослідженню історії української і світової педагогічної думки.

Усе зроблене Валерією Семенівною в царині педагогіки та освіти чекає вдумливого вивчення і дослідження.

Ми втратили Людину щедрої душі, невтомного творця на ниві освіти і педагогічної науки. Вічна пам'ять...

*В. А. Яковлева, канд. пед наук, доцент
кафедри педагогіки та методики технологічної освіти
Криворізького педагогічного інституту
ДВНЗ «Криворізький національний університет»*

«І стають лелекам на крило...»

Коли золотаві зорі розплющують свої дивні очі, і місяць вже розкидає свої весла, а нічне покривало огортає Кривбас, на проспекті Гагаріна, в будинку № 26, у якому нуртує індустріально-педагогічний факультет Криворізького педагогічного інституту, на третьому поверсі самотньо спалахує вікно. Це щовечора в кабінеті професора, доктора педагогічних наук Валерії Семенівни Пікельної розпочинає роботу Наукова школа пошукувачів, тих, хто перевіряє свої сили в науці, готує кандидатські дисертації, досліджуючи організаційні аспекти сучасного українського шкільництва і педагогіки.

І довго точаться вечірні розмови, переповнені елементами лекцій, дискусій, аргументів і звичних першоджерел... Тут серцями вихрещується наукова істина...

1993 р. Валерія Семенівна розпочала створення своєї Наукової школи...

У 1995 р. одним з перших захистив кандидатську дисертацію директор Саксаганського науково-природничого ліцею Кривого Рогу, педагог-новатор А. І. Сологуб (нині член-кореспондент НАПН України).

... З наукової школи В. С. Пікельної злітають молоді науковці-пошукувачі, і мов ті лелеки, стають на пружне крило. Понад 25 молодих дослідників пройшли Наукову школу. Одні вже стали кандидатами педагогічних наук, інші готуються до захисту, а ще інші інтенсивно вивчають актуальні питання управлінсько-організаційного процесу в навчально-виховних закладах.

... У робочому кабінеті Валерії Семенівни висить вирізьблена на товстій тонованій фанерній дошці картина: лелеки летять ключем над просторами України.

– Лелеки, то найбільш вірні серед птаства батьки, що надзвичайно сумлінно і самовіддано піклуються про своїх дітей, зводять їх на крило і благословляють на життя, – говорить Валерія Семенівна.

Чи не від лелек, цього дивовижного символу, її педагогічна, наукова і життєва позиція? В. С. Пікельна цілком поділяє думку А. С. Макаренка, який стверджував, що людину треба не ліпити, а кувати, та доповнює, що сьогодення вимагає уточнення: волю людини справді треба кувати, характер – формувати холодним розумом і

гарячим серцем, долю людини – будувати чистими руками і почуття плекати теплими долонями. Власне кажучи, ці принципи й покладено в основу визнаних педагогічних праць професора В. С. Пікельної, які сприяють формуванню справжніх діячів національної школи й освіти України.

Добрим словом і нині згадують наставництво, материнську опіку мислячого і творчого педагога В. С. Пікельної директори шкіл Дніпропетровської області, інспектори відділів освіти та керівники методичних служб, для яких вона – мудрий наставник і порадник.

Мені пригадується студентська весна, коли чоловічий хор у чорних смокінгах і краватках-метеликах з неприхованим елегантним гумором виконував пісню «Ти признайся мені, звідки в тебе ті чари...». Хор, ідея виконання, нарешті, іскринки гумору, – то все режисура Валерії Семенівни, бо коли студентська весна за участю індустріально-педагогічного факультету, то завжди пам'ятно, ефектно, справді естетично і з хорошим настроєм.

За ініціативою В. С. Пікельної було створено музей художньої праці студентів, у якому експонуються вироби майже всіх майбутніх учителів, чий творчі здібності сформувалися й розквітли саме тут, у цьому вищому навчальному закладі, так схожому на лелечий заповідник, в якому кожен вихованець перед виходом на освітянську ниву міцно і твердо стає на педагогічне крило.

... Допізна горить світло в робочому кабінеті Валерії Семенівни. То працює Наукова школа пошукувачів, девізом якої є: «В житті – прекрасному зоріть і ставать лелекам на крило».

*Дмитро Федоренко,
канд. пед. наук, доцент
Криворізького державного педагогічного інституту/університету
(Джерело: Рідна школа. – 1998. – № 4. – С. 53-54)*

У народі кажуть: «Щасливий той, хто знайде свою дорогу до храму». Та яким би складним не був той шлях, які б випробування і терни не ставали на перешкоді – віра в добро, любов до людей допомагає долати всі труднощі.

Валерія Семенівна Пікельна – людина щаслива, бо доля нагородила її енергією діяльності, хистом вченого, високим професіоналізмом, вимогливістю і порядністю. Вона знайшла свій шлях до храму науки. Її життя – це невтомний пошук дослідника, науковця, людини, для якої педагогіка стала основою і змістом усієї трудової діяльності. І шлях цей не був простим.

Географія наукової діяльності В. С. Пікельної сягає Києва, Донецька, Одеси, Полтави, Львова, Вінниці та Російської Федерації.

Я знаю Валерію Семенівну, як і всі в Криворізькому державному педагогічному інституті, не тільки як талановитого науковця, а й людину щедрої душі, доброї вдачі, закохану в пісню, поезію, залюблену в життя. Ось уже більше 20 років вона незмінний керівник студентської художньої самодіяльності. Її чудовий, мелодійний голос можна почути на творчих вечорах, у колі друзів.

В особі Валерії Семенівни знайшли гармонійне поєднання і дивовижна працездатність вченого, і мудрість педагога, і турботливість матері, дружини...

*Сергій Шевченко,
Перший заступник начальника Дніпропетровського управління освіти
(Джерело: Рідна школа. – 1998. – № 4. – С. 74)*

З Валерією Семенівною Пикельною ми навчалися у середній школі № 8 м. Кривого Рогу. Я пам'ятаю її енергійною, життєрадісною дівчиною, яка цікавилася не тільки навчанням, а й громадським і культурним життям, брала активну участь в усіх шкільних заходах, святах, дуже гарно співала й танцювала, писала вірші...

У 70-і роки я працювала в бібліотеці факультету загальнотехнічних дисциплін Криворізького педагогічного інституту, а Валерія Семенівна там викладала після закінчення аспірантури. В цей час ми з нею дуже плідно спілкувалися, адже Валерія Семенівна відвідувала бібліотеку майже кожного дня. Цікавилася книжковими новинками, багато читала фахової літератури й рекомендувала своїм студентам...

Вона була особистістю неординарною, ерудованою, з тонким почуттям гумору і спілкуватися з нею можна було на будь-яку тему. Вона вміла уважно слухати і сама дуже цікаво розповідала. А спільних спогадів у нас було багато...

До сьогодні пам'ятаю голос Валерії Семенівни, її посмішку, жагу до життя... Кажуть, Бог забирає найкращих... Світла пам'ять...

*Олександра Антонівна Павленко,
провідний бібліограф наукової бібліотеки КПІ ДВНЗ «КНУ»*

Все встречи и общения с интересными людьми в нашей жизни не случайны. В мои студенческие годы на индустриально-педагогическом факультете было много хороших преподавателей. Одной из них была Валерия Семеновна Пикельная. У нее был особый дар общения и индивидуальный подход к каждому студенту. Валерия Семеновна была требовательным, строгим, справедливым педагогом. И в тоже время она была доброй, веселой, остроумной, жизнерадостной. Особенно активно участвовала в подготовке факультета к студенческой весне и другим студенческим праздникам. Под ее непосредственным руководством мы изготавливали различные поделки и игрушки для детей школы-интерната...

Талантливый, мудрый педагог и прекрасный человек – Валерия Семеновна Пикельная останется в моей памяти навсегда.

*Вікторія Гончарова,
завідувач сектора наукової бібліотеки КПІ ДВНЗ «КНУ»,
випускниця індустріально-педагогічного факультету 1995 р.*

РОЗДІЛ 2
СТОРІНКИ БІОГРАФІЇ

Валерія Семенівна народилася **6 квітня 1938 року** у м. Кривий Ріг.

У **1941 році** разом з батьками була евакуйована до Нижнього Тагілу.

У **1945 р.** батька було переведено на роботу в Забайкальський край, де Валерія пішла в школу.

У **1951 році** родина повернулася до Кривого Рогу.

У **1955 р.** Валерія закінчила школу № 8 зі срібною медаллю та вступила до Криворізького гірничорудного інституту на геологічний факультет, який закінчила у **1960 р.**, отримавши спеціальність інженера-гірничого геолога.

З 1960 по 1964 рр. Валерія Семенівна працювала на шахтах «Саксагань» та «Комунар» РУ ім. Дзержинського спочатку інженером, а потім інженером-інструктором виробничо-технічного навчання робітників.

З 1964 по 1969 рр. Валерія Семенівна – викладач спеціальних дисциплін у професійно-технічному училищі № 27 м. Кривого Рогу.

1966-1969 рр. – вечірнє навчання на електромеханічному факультеті Криворізького гірничорудного інституту. Отримала спеціальність інженера-електромеханіка.

1969-1975 рр. – заступник директора з навчально-виробничої роботи у професійно-технічному училищі № 27.

З 1974 р. В. С. Пікельна розпочала наукову діяльність.

1975-1976 рр. – стаціонарне навчання в аспірантурі Науково-дослідного інституту АПН СРСР (сектор трудового навчання і профорієнтації) у Москві.

1977 р. – захист кандидатської дисертації «Шляхи та засоби удосконалення керівництва методичною роботою під час підготовки молодих робітників в середніх професійно-технічних училищах».

1978 р. – присвоєно ступінь кандидата педагогічних наук (вчена рада НДІ змісту і методів навчання АПН СРСР, Москва).

З вересня **1976 р.** і до останнього року життя викладацька та наукова діяльність Валерії Семенівни Пікельної пов'язана з Криворізьким державним педагогічним інститутом/університетом.

1976-1979 рр. – асистент кафедри педагогіки та психології.

1979-1980 рр. – старший викладач кафедри педагогіки та психології.

1980-1985 рр. – доцент кафедри педагогіки та психології.

1984 р. – присвоєно наукове звання доцента (ВАК СРСР).

1990-1991 р. – доцент кафедри педагогічної майстерності.

1992-1994 р. – доцент кафедри методики трудового навчання.

У **1993 р.** В. С. Пікельною захищено докторську дисертацію «Теорія та методика моделювання управлінської діяльності (школознавчий аспект)» та присвоєно вчену ступінь доктора педагогічних наук.

1993 р. створено наукову школу доктора педагогічних наук В. С. Пікельної з теорії та практики управління навчальними закладами.

1994-2001 р. – професор кафедри педагогіки та методики трудового і професійного навчання.

1996 р. отримала атестат професора (вчене звання професора кафедри педагогіки та методики трудового та професійного навчання).

2000-2003 рр. – член спеціалізованої вченої ради КДПУ із захисту кандидатських дисертацій.

2001-2003 р. – декан індустріально-педагогічного факультету.

2003-2005 р. – директор Інституту безперервної педагогічної освіти КДПУ.

2005-2011 р. – професор кафедри педагогіки та методики трудового і професійного навчання.

2008-2011 рр. – член спеціалізованої вченої ради КДПУ із захисту кандидатських і докторських дисертацій.

27.01.2012 р. – Валерія Семенівна Пікельна померла.

НАГОРОДИ ТА ВІДЗНАКИ

1998 р. – Нагрудний знак «Відмінник освіти України»

2003 р. – Почесне звання «Заслужений працівник освіти України»

2008 р. – Почесна грамота виконкому міської ради Кривого Рогу

РОЗДІЛ 3

НАУКОВИЙ ДОРОБОК В. С. ПИКЕЛЬНОЇ

3.1. Дисертації та автореферати дисертації

1993

1. Пикельная В. С. Теория и методика моделирования управленческой деятельности (школоведческий аспект) : дис. ... доктора пед. наук : 13.00.01 / В. С. Пикельная ; Криворожский государственный педагогический институт. – Кривой Рог, 1993. – 374 с. *

2. Пикельная В. С. Теория и методика моделирования управленческой деятельности (школоведческий аспект) : автореф. дис. ... доктора пед. наук : 13.00.01 / В. С. Пикельная ; Ин-т педагогики АПН Украины. – К., 1993. *

1977

3. Пикельная В. С. Пути и средства совершенствования руководства методической работой при подготовке молодых рабочих в средних профессионально-технических училищах : дис. канд. пед. наук / В. С. Пикельная ; НИИ трудового обучения и профессиональной ориентации АПН СССР. – М., 1977. – 140 с. *

4. Пикельная В. С. Пути и средства совершенствования руководства методической работой при подготовке молодых рабочих в средних профессионально-технических училищах : автореф. дис. канд. пед. наук / В. С. Пикельная ; НИИ трудового обучения и профессиональной ориентации АПН СССР. – М., 1977. *

3.2. Монографії та наукові видання

2012

5. Проектна діяльність у технологічній освіті: колективна монографія / **В. С. Пікельна**, Л. О. Савченко, Ю. С. Кулінка, З. С. Кучер, І. Ю. Серьогіна, Л. В. Гура, О. М. Драшко, О. О. Лаврентьева, В. А. Яковлева, Н. В. Волкова, С. Л. Кучер, К. Ю. Савченко та ін. – Кривий Ріг : СПД Залозний В. В., 2012. – 320 с.

2011

6. Вища педагогічна освіта і наука України: історія, сьогодення та перспективи розвитку. Дніпропетровська область / НАПН України; Інститут вищої освіти ; МГО Асоціація ректорів педагогічних університетів Європи ; ред. кол.: Я. В. Шрамко, В. П. Лисечко, **В. С. Пікельна** та ін. – К. : Знання України, 2011. – 295 с.

2005

7. **Пікельна В. С.** Історія-коліска освіти : педагогічні нариси / В. С. Пікельна. – Дніпропетровськ : Дніпрокнига, 2005. – 241 с.

8. **Пікельна В. С.** (авт.-упоряд.) Криворізький державний педагогічний університет – 75 років / авт.-упоряд.: М. О. Дудніков, **В. С. Пікельна**, Я. В. Шрамко та ін. ; редкол.: В. К. Буряк, В. П. Лисечко, Г. М. Віняр. – Кривий Ріг, 2005. – 105 с.

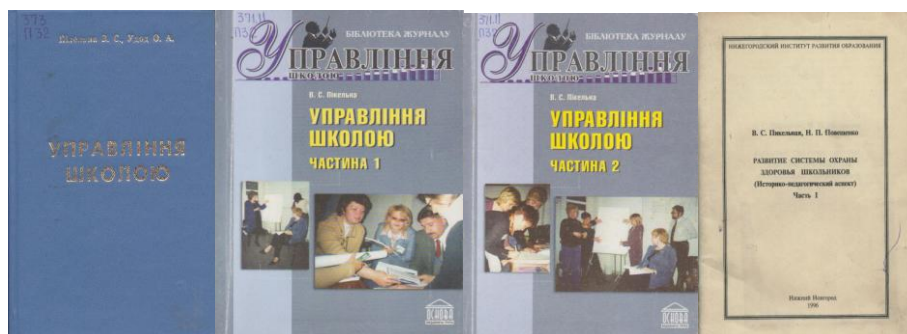
1990

9. **Пикельная В. С.** Теоретические основы управления (школоведческий аспект) / В. С. Пикельная. – М. : Высш. шк., 1990. – 175 с.

1989

10. **Пикельная В. С.** Теоретические основы моделирования управленческой деятельности : монография / В. С. Пикельная. – Л., 1989. *

3.3. Науково-методичні та навчально-методичні посібники

2005

11. Пікельна В. С. Програма навчального курсу з дисципліни «Педагогіка» (за вимогами кредитно-модульної системи) / В. С. Пікельна . – Кривий Ріг, 2005. – 32 с.

2004

12. Пікельна В. С. Педагогіка (у схемах, малюнках, таблицях, текстах, моделях) : навч. посіб. / В. С. Пікельна. – Кривий Ріг : КДПУ, 2004. – 56 с.

13. Пікельна В. С. Управління школою : у 2 ч. Ч. 1 / В. С. Пікельна. – Х. : Основа, 2004. – 112 с.

14. Пікельна В. С. Управління школою : у 2 ч. Ч. 2 / В. С. Пікельна. – Х. : Основа, 2004. – 112 с.

1998

15. Пікельна В. С. Управління школою / В. С. Пікельна, О. А. Удод. – Дніпропетровськ: наук.-метод. об'єднання педагогічних інновацій «Альфа», 1998. – 284 с.

1996

16. Пикельная В. С. Педагогика и процессы гуманизации в образовании : учеб. пособ. / В. С. Пикельная. – Кривой Рог, 1996. – 91 с.

17. Пикельная В. С. Развитие системы охраны здоровья школьников (историко-педагогический аспект) : метод. пособ. / В. С. Пикельная, Н. П. Повещенко. – Н. Новгород : Гуманитарный центр, 1996. – 52 с.

1994

18. Пікельна В. С. Інструктивно-методичні матеріали по організації педпрактики студентів 4 курсу загальнотехнічного факультету : метод. посіб. / В. С. Пікельна, П. І. Шевченко, С. Тадіян. – Кривий Ріг, 1994. *

19. Пікельна В. С. Інструктивно-методичні матеріали по організації педпрактики студентів 5 курсу загальнотехнічного факультету : метод. посіб. / В. С. Пікельна, П. І. Шевченко, С. Тадіян. – Кривий Ріг, 1994. *

1992

20. Пикельная В. С. Каким быть ученическому самоуправлению? (метод. реком.) / В. С. Пикельная, В. В. Корольский. – М., 1992. – 32 с. *

21. Пикельная В. С. Производительный труд учащихся в условиях рынка : учеб. пособ. / В. С. Пикельная, В. В. Корольский. – Кривой Рог : КГПИ, 1992. *

1990

22. Пикельная В. С. Каким быть ученическому самоуправлению? : учеб. пособ. / В. С. Пикельная, В. В. Корольский. – Кривой Рог : КГПИ, 1990. – 50 с. *

1989

23. Пикельная В. С. Управленческие модели в деятельности руководителя школы : метод. реком. / В. С. Пикельная. – Кривой Рог : КГПИ, 1989. – 51 с. *

1985

24. Пикельная В. С. Содержание и организация руководства учебно-воспитательным процессом в училище / В. С. Пикельная. – М. : Высшая школа, 1985. – 64 с. *

25. Пикельная В. С. Учебный план и программа факультета будущего учителя / В. С. Пикельная, А. А. Любар, Л. Ф. Ткачева. – Кривой Рог : КГПИ, 1985. – 38 с. *

1984

26. Пикельная В. С. Методические рекомендации по подготовке и формированию дипломных работ по машиноведению : метод. пособ. / В. С. Пикельная, П. М. Бойко, Г. П. Петренко. – Кривой Рог : КГПИ, 1984. *

1983

27. Пикельная В. С. Общественно-педагогическая практика : метод. реком. / В. С. Пикельная, В. К. Буряк, Л. Ф. Ткачева. – Кривой Рог : КГШ, 1983. – 54 с. *

1982

28. Пикельная В. С. Роль общественно-педагогической практики студентов в улучшении подготовки учителей общетехнических дисциплин и труда : метод. реком. / В. С. Пикельная, В. В. Корольский. – Днепропетровск : Областное отделение педагогического общества УССР, 1982. – 26 с. *

1980

29. Пикельная В. С. Инструктивно-методические материалы по организации и проведению общественно-педагогической практики : метод. пособ. / В. С. Пикельная, В. Ф. Кушина, А. З. Лещинская. – Кривой Рог : КГПИ, 1980.*

30. Пикельная В. С. Инструктивно-методические материалы по педагогической практике / В. С. Пикельная. – Кривой Рог : КГПИ, 1980. – 39 с. *

31. Пикельная В. С. Проблемы руководства учебно-воспитательным процессом в педагогической теории : метод. матер. / В. С. Пикельная. – Кривой Рог : КГПИ, 1980. – 102 с. *

1979

32. Пикельная В. С. Организация методической работы заместителя директора по учебно-производственной работе в среднем профтехучилище / В. С. Пикельная. – М. : Высшая школа, 1979. – 29 с. *

1977

33. Пикельная В. С. Методические рекомендации по организации методической работы заместителя директора по учебно-воспитательной работе среднего профтехучилища / В. С. Пикельная. – М. : Высшая школа, 1977. *

3.4. Публікації у збірниках наукових праць і колективних монографіях

2012

34. Пікельна В. С. Педагогічна культура як важливий чинник професійної компетентності майбутнього вчителя технології / В. С. Пікельна // Проектна діяльність у технологічній освіті : колективна монографія. – Кривий Ріг, 2012. – С. 6-13.

2010

35. Пікельна В. С. Педагогічна культура як важливий чинник професійної компетентності майбутнього вчителя технології / В. С. Пікельна // Педагогіка

вищої та середньої школи : зб. наук. праць / редкол.: В. К. Буряк, Л. В. Кондрашова, Г. Б. Штельмах. – Кривий Ріг, 2010. – Вип. 30. – С. 3-10.

2008

36. Пікельна В. С. Вплив педагогічних комунікацій на формування компетентності майбутніх педагогів / В. С. Пікельна // Педагогіка вищої та середньої школи : зб. наук. праць / редкол.: В. К. Буряк, Л. В. Кондрашова, Г. Б. Штельмах. – Кривий Ріг, 2008. – Вип. 22. – С. 3-10.

2007

37. Пікельна В. С. Про сучасні технології підготовки майбутніх педагогів / В. С. Пікельна // Трудова та професійна підготовка молоді в сучасних закладах освіти : зб. наук. праць. – Кривий Ріг, 2007. – Вип. 8. – С. 6-13.

2004

38. Пікельна В. С. Особистісні цінності майбутніх учителів праці (або : «Не все так погано у нашому домі») / В. С. Пікельна // Особистісно орієнтоване навчання і виховання учнівської та студентської молоді : зб. наук. праць викл. та студ. / за ред. В. С. Пікельної. – Кривий Ріг, 2004. – Вип. 5. – С. 3-15.

39. Пікельна В. С. Розвиток духовної особистості в умовах гуманізації освіти / В. С. Пікельна // Педагогіка вищої та середньої школи : зб. наук. праць / за ред. В. К. Буряка. – Кривий Ріг, 2004. – Вип. 8. – С. 60-64.

40. Пікельна В. С. Розвиток стійкого інтересу учнів до праці на засадах особистісно орієнтованого підходу / В. С. Пікельна // Наукові праці Чорноморського державного університету імені Петра Могили. Педагогічні науки. – Миколаїв, 2004. – Т. 36, вип. 23. – С. 38-41. – Режим доступу : <http://lib.chdu.edu.ua/pdf/naukpraci/pedagogika/2004/36-23-4.pdf>

2000

41. Пікельна В. С. Про деякі шляхи реформування сучасної вищої школи / П. І. Шевченко, В. С. Пікельна // Теорія та професійна підготовка молоді : зб. наук. праць. – Кривий Ріг, 2000. – Вип. 2. – С. 7-14. *

42. Пікельна В. С. Творча співпраця – нова педагогічна парадигма вищої освіти / В. С. Пікельна // Педагогіка і психологія формування творчої особистості : зб. наук. праць. – К.-Запоріжжя, 2000. – Вип. 6. *

43. Пікельна В. С. Управління інноваційними процесами / В. С. Пікельна // Трудова та професійна підготовка молоді: проблеми і перспективи : зб. наук. праць. – Кривий Ріг, 2000. – Вип. 3. *

1999

44. Пікельна В. С. Прогнозування деяких напрямів удосконалення трудового навчання і виховання учнів загальноосвітньої школи / В. С. Пікельна // Трудова підготовка учнівської молоді : стан і перспективи : зб. наук. праць. – Тернопіль, 1999. *

1998

45. Пікельна В. С. Виховання здорової та працелюбної людини (стародавні і середні віки та сучасність) / В. С. Пікельна // Теорія і практика підготовки вчителя праці : зб. наук. праць. – Кривий Ріг, 1998. – Ч. 2. *

46. Пікельна В. С. Про певні шляхи реформування сучасної вищої школи / В. С. Пікельна, П. І. Шевченко // Теорія і практика підготовки вчителя праці : зб. наук. праць. – Кривий Ріг, 1998. – Ч. 2. *

47. Пикельная В. С. Профессиональная подготовка специалистов в высших учебных заведениях (современный отечественный и зарубежный опыт) / В. С. Пикельная, В. Г. Балакин // Теорія і практика підготовки вчителя праці : зб. наук. праць. – Кривий Ріг, 1998. – Ч. 2. *

48. Пікельна В. С. Учитель праці XXI століття / В. С. Пікельна // Сучасна трудова та професійна підготовка шкільної молоді : зб. наук. праць. – Кривий Ріг, 1998. *

1996

49. Пікельна В. С. Особливості технологій управління пізнавальною діяльністю студентів / В. С. Пікельна // Гуманізація та гуманітаризація професійної освіти : наук.-метод. зб. – Кривий Ріг, 1996. *

1995

50. Пікельна В. С. Проблема розвитку професійного інтересу в процесі підготовки кадрів / В. С. Пікельна, В. Балакін // Трудове навчання і виховання в сучасній загальноосвітній та професійній школах : зб. наук. праць. – Кривий Ріг, 1995. *

51. Пікельна В. С. Хлібопекарство як народне ремесло та засіб трудового виховання / В. С. Пікельна // Трудове навчання і виховання в сучасній загальноосвітній та професійній школах : зб. наук. праць. – Кривий Ріг, 1995. *

1994

52. Пикельна В. С. Організація управління системою трудової підготовки учнів у сучасній школі / В. С. Пикельна // Каф. зб. наук.-метод. праць. – Кривий Ріг, 1994. *

1993

53. Пикельна В. С. Організація продуктивної праці в нових умовах навчання / В. С. Пикельна // Проблеми трудового навчання і професійної орієнтації учнівської молоді. – Рівне, 1993. – С. 43-44. *

1992

54. Пикельна В. С. Диференційований підхід до організації продуктивної праці учнів в умовах навчання / В. С. Пикельна // Диференційоване навчання у закладах профтехосвіти : наук.-метод. зб. / АПН України ; НДІ педагогіки. – К., 1992. – С. 128-132. *

1991

55. Пикельная В. С. Н. К. Крупская о взаимосвязи проблем организации школы и ученического самоуправления / В. С. Пикельная // Н. К. Крупская и современные проблемы профессиональной подготовки молодых рабочих. – М., 1991. – С. 79-84. *

1990

56. Пикельная В. С. Организационная модель управления как средство демократизации системы контроля в общеобразовательной школе / В. С. Пикельная // Демократизация управления народным образованием. – Минск, 1990. – С. 127-129. *

1989

57. Пикельная В. С. О перспективных путях развития школьного самообразования / В. С. Пикельная // Молодежь и самоуправление : тезисы докладов науч.-практ. конф. – Челябинск, 1989. *

1988

58. Пикельная В. С. «... Никакая система воспитательных средств не может быть установлена навсегда»: о некоторых рекомендациях А. С. Макаренко «Педагогическому руководителю» / В. С. Пикельная // Изучение и пропаганда педагогического наследия А. С. Макаренко. – М., 1988. – С. 50-59. *

1987

59. Пикельная В. С. О путях совершенствования трудового воспитания студентов индустриально-педагогических факультетов / В. С. Пикельная, В. В. Корольский // Реформа школы и совершенствование подготовки учителя труда. – Волгоград, 1987. – С. 43-51. *

1985

60. Пикельная В. С. Проблемы управления процессом ориентации на рабочие профессии / В. С. Пикельная // Педагогические проблемы совершенствования профессионального обучения учащихся и подготовки рабочих кадров на производстве в условиях реформы общеобразовательной и профессиональной школы. – М., 1985. – С. 121-122. *

1984

61. Пикельная В. С. О некоторых требованиях к лекции в высшей школе : метод. реком. / В. С. Пикельная // Совершенствование общественно-педагогической практики будущего учителя. – Днепропетровск, 1984. *

62. Пикельная В. С. Педагогическая практика в системе общественно-политической практики / В. С. Пикельная, И. Г. Максименко, В. В. Мосолов // Совершенствование общественно-педагогической практики будущего учителя. – Днепропетровск, 1984. – С. 27-32. *

63. Пикельная В. С. Роль студенческого самоуправления в совершенствовании учебно-воспитательной работы на факультете / В. С. Пикельная // Совершенствование идейно-политической и педагогической направленности подготовки учителей общетехнических дисциплин и труда. – Днепропетровск, 1984. – С. 47-49. *

1983

64. Пикельная В. С. О некоторых возможностях реализации задач комплексного подхода к воспитанию будущих рабочих / В. С. Пикельная // Вопросы воспитания и профессиональной подготовки рабочих на производстве. – М., 1983. – С. 178-179. *

1982

65. Пикельная В. С. Некоторые особенности воспитательной работы с учащимися профтехучилищ в период производственной практики / В. С. Пикельная // Единство воспитания и обучения в процессе трудовой и профессиональной подготовки учащейся молодёжи. – М., 1982. – С. 97-99. *

1976

66. Пикельная В. С. Некоторые организационно-методические предпосылки осуществления межпредметных связей в среднем профтехучилище / В. С. Пикельная // Межпредметные связи в учебно-воспитательной работе среднего профтехучилища. – К., 1976. – С. 162-166. *

1975

67. Пикельная В. С. Преимущество в трудовом воспитании молодых рабочих / В. С. Пикельная // Единство обучения и воспитания в процессе трудовой подготовки молодежи. – М., 1975. – С. 296-302. *

3.5. Публікації у матеріалах наукових і науково-практичних конференцій, сесій та семінарів

2006

68. Пікельна В. С. Про деякі важливі педагогічні пам'ятки для сучасного вчителя праці / В. С. Пікельна // Сучасні технології навчання майбутніх учителів праці : матер. Всеукр. наук.-практ. конф. – Кривий Ріг, 2006. – С. 6-13.

2002

69. Пікельна В. С. Розвиток духовної особистості в умовах гуманізації освіти / В. С. Пікельна // Розвиток особистості в системах трудової та професійної підготовки молоді : матер. Всеукр. наук.-практ. конф. – Кривий Ріг, 2002. – С. 4-10.

1998

70. Пікельна В. С. Настанови здорового способу життя в сучасній екологічній освіті / В. І. Шанда, В. С. Пікельна, Л. Р. Корольська // Охорона довкілля: екологічні, освітнянські, медичні аспекти : матер. III Всеукр. конф., 8-9 грудня 1998 р., м. Кривий Ріг. – Кривий Ріг, 1998. – Ч. 2. – С. 75-79.

71. Пікельна В. С. Управління процесом запровадження нових технологій навчання та виховання в школах / В. С. Пікельна // Нові педагогічні технології з проблем гуманізації та демократизації навчально-виховного процесу в освітніх закладах : матер. наук.-практ. конф., Черкаський державний університет. – Черкаси, 1998. *

72. Пікельна В. С. Філософські та педагогічні засади виховання «вільної особистості» (мрія про «дитину вільну» або про що необхідно знати майбутньому вчителю) / В. С. Пікельна // Допрофесійна педагогічна підготовка

учнівської молоді в контексті реалізації цільової комплексної програми «Вчитель» : зб. наук.-практ. матер. Всеукр. конф. : у 3 ч. – Дніпропетровськ, 1998. – Ч. 1. *

1997

73. Пікельна В. С. Кохай дитину як ближнього свого / В. С. Пікельна // Соціально-педагогічні проблеми виховання дітей та молоді в національній системі освіти та шляхи їх вирішення : матер. обл. наук.-практ. конф. – Дніпропетровськ, 1997. *

74. Пікельна В. С. Паралелі духовних культур на відстані тисячоліть / В. С. Пікельна // Актуальні проблеми духовності : зб. наук. доповідей та реферативних викладів повідомлень II Всеукр. конф. у Кривому Розі. – К.-Кривий Ріг, 1997. – С. 302-312.

75. Пікельна В. С. Технологія управління пізнавальною діяльністю у системі модульного навчання / В. С. Пікельна // Парадигми антропоцентризма : тексти пленарних докладов и сообщений II международного симпозиума «Человек : язык, культура, познание» 16-17 апреля 1997 г., г. Кривой Рог, Украина / сост. Н. Я. Ващенко, В. Н. Кочура, Л. А. Кузнецова и др. – Кривой Рог, 1997. – С. 239-241.

76. Пікельна В. С. Управлінська пізнавальна діяльність здібних, обдарованих та талановитих / В. С. Пікельна // Методичні проблеми учнівських та студентських олімпіад і особливості роботи з обдарованою молоддю : матер. Всеукр. конф. / НДІ ЗМН. – К., 1997. *

1996

77. Пікельна В. С. Виховне значення ручної праці у формуванні особистості (до поглядів К. Д. Ушинського) / В. С. Пікельна // Матер. наук.-практ. конф. – Вінниця, 1996. *

78. Пікельна В. С. Гуманістична педагогіка і гуманізація навчально-виховного процесу в сучасній школі України / В. С. Пікельна // Проблеми гуманізації навчально-виховного процесу у педагогічній теорії та практиці української школи : матер. Всеукр. наук.-практ. конф. : у 3 ч. – Кривий Ріг, 1996. – Ч. 2. – С. 2-3.

79. Пікельна В. С. Теорія систем у педагогіці / В. С. Пікельна // Розвиток мислення молодших школярів : матер. Міжнар. наук.-практ. конф. – Кременчук, 1996. *

1995

80. Пікельна В. С. Концепція підготовки вчителя праці в системі модульного навчання в педвузі / П. І. Шевченко, В. С. Пікельна // Сучасні проблеми підготовки вчителя праці : наук.-практ. конф., 19-20 жовтня 1995 р. – Кривий Ріг, 1995. – С. 5-16. *

81. Пікельна В. С. Технологія управління пізнавальною діяльністю студентів в різних дидактичних системах / В. С. Пікельна // Матер. наук.-практ. конф. – Кривий Ріг, 1995. *

1994

82. Пикельная В. С. Об условиях успешной организации «Недель трудового обучения» / В. С. Пикельная // Матер. науч.-практ. конф. Брянского пединститута. – Брянск, 1994. *

83. Пікельна В. С. Про деякі риси творчого уроку праці / В. С. Пікельна // Підготовка вчителя праці для сучасної школи : матер. наук.-практ. конф. – Бердянськ, 1994. *

84. Пікельна В. С. Про деякі умови успішного розвитку здібностей учнів у позаурочній роботі з природним матеріалом / В. С. Пікельна // Трудове і професійне навчання: проблеми, пошуки, перспективи : матер. Міжнар. наук.-практ. конф. (Вінниця, квітень, 1994 р.). – Вінниця, 1994. – Ч. 1. – С. 87-89.*

85. Пікельна В. С. Про деякі умови цілісного розв'язання завдань професійного навчання та трудового виховання / П. І. Шевченко, В. С. Пікельна // Науково-методичне забезпечення діяльності сучасної професійної школи : матер. Міжнар. наук.-практ. конф. (11-14 травня 1994 р.), м. Львів : у 2 ч. – К.-Львів, 1994. – Ч. 1. – С. 148-151. *

1993

86. Пікельна В. С. Організація продуктивної праці в нових умовах навчання / В. С. Пікельна // Проблеми трудового навчання і професійної орієнтації учнівської молоді : матер. наук.-практ. конф. – Рівне, 1993. *

87. Пікельна В. С. Проблеми управління системою роботи з розвитку творчої особистості вчителя / В. С. Пікельна // Формування творчої особистості вчителя для оновлюваної національної школи : матер. Всеукр. наук.-практ. конф. – Умань, 1993. – С. 128-130. *

1992

88. Пикельная В. С. Условия разработки модели учебно-производственного предприятия / В. С. Пикельная // Организация и содержание производительного

труда- учащихся и студенческой молодежи : матер. межвуз. конф. – Кривой Рог, 1992. – С. 13-14. *

1991

89. Пикельная В. С. Модель и моделирование в системе организации производительного труда школьников / В. С. Пикельная, В. В. Корольский // Проблемы трудового воспитания и профессиональной ориентации учащихся : матер. науч.-практ. конф. – Брянск, 1991. – С. 31-33. *

90. Пикельная В. С. Про необхідність спеціальної підготовки керівників ПТУ / В. С. Пикельная // Актуальні проблеми вдосконалення підготовки кваліфікованих робітничих кадрів : респ. наук.-практ. конф. – Львів, 1991. – С. 132-134. *

1990

91. Пикельная В. С. К интегративному характеру знаний и управленческих умений руководителя школы / В. С. Пикельная // Юбилейный сборник трудов Криворожского ГПИ : матер. Респ. науч.-практ. конф. – Кривой Рог, 1990. – С. 98-99. *

92. Пикельная В. С. О компетентности руководителя школы / В. С. Пикельная // Учитель и общество: опыт, проблемы, поиск : матер. науч.-практ. конф. – Измаил, 1990. – С. 366-367. *

93. Пикельная В. С. О некоторых трудностях в деятельности учителя труда / В. С. Пикельная, В. В. Корольский // Совершенствование подготовки учителя труда в условиях непрерывного образования : матер. Всесоюзного совещания. – Новокузнецк, 1990. – С. 72-74. *

94. Пикельная В. С. Управленческие функции в самостоятельной деятельности школьников / В. С. Пикельная // Психология – практике обучения и воспитания : матер. науч.-практ. конф. – М., 1990. – С. 116-120. *

1989

95. Пикельная В. С. К вопросу управления системой профориентационной работы / В. С. Пикельная // Профессиональное становление учащейся молодежи : матер. межвуз. науч.-практ. конф. – Комсомольск-на-Амуре, 1989. – С. 150-156. *

96. Пикельная В. С. О перспективных путях развития школьного самоуправления / В. С. Пикельная // Молодежь и самоуправление : матер. науч.-практ. конф. – Челябинск, 1989. – С. 129-132. *

97. Пикельная В. С. О роли экономических методов управления в системе непрерывного профессионально-экономического обучения рабочих кадров / В. С. Пикельная // Совершенствование системы непрерывного профессионально-экономического обучения рабочих кадров : матер. XX научной сессии Научного совета по проблемам профтехобразования. – Алма-Ата, 1989. – С. 152-155. *

98. Пикельная В. С. Организационные модели в студенческом самоуправлении / В. С. Пикельная // Профессорско-преподавательская межинститутская научная сессия. – Тбилиси, 1989. – С. 254-255. *

99. Пикельная В. С. Проблема самоорганизации детей в семье в часы досуга / В. С. Пикельная // Роль семьи, школы, общественности в коммунистическом воспитании молодежи : матер. науч.-практ. конф. – Кишинев, 1989. – С. 92-97. *

1985

100. Пикельная В. С. Вопросы управления профессиональной работой / В. С. Пикельная // Совершенствование профессионального обучения кадров на производстве : матер. науч.-практ. межотраслевой конф. – Казань, 1985. – С. 72-76. *

1975

101. Пикельная В. С. Перспективно-тематическое планирование системы уроков / В. С. Пикельная // Сб. метод. матер. 2 Всесоюзной конф. по НОТ учебно-воспитательного процесса в учебных заведениях. – М., 1975. – С. 192-193. *

3.6. Статті в періодичних виданнях

2007

102. Пікельна В. С. Новітні підходи до управління навчальними закладами / В. С. Пікельна // Управління школою. – 2007. – № 24. – С. 11-18.

2001

103. Пікельна В. С. Інноваційні підходи до управління сучасною загальноосвітньою школою / В. С. Пікельна // Нива знань. – 2001. – № 1. *

104. Пікельна В. С. Модульне навчання у професійно-технічних навчальних закладах / В. С. Пікельна // Професійно-технічна освіта. – 2001. – № 1. – С. 21-23.

2000

105. Пікельна В. С. Одвічні мрії про «дитину вільну». Ще раз до проблеми гуманізації / В. С. Пікельна // Рідна школа. – 2000. – № 9. – С. 16-19.

106. Пікельна В. С. Система управління голландськими загальноосвітніми закладами / В. С. Пікельна // Директор школи. – 2000. – № 1. *

1999

107. Пікельна В. «Тіло – дім для душі»: «Екологія здоров'я» як наукове поняття та складова екологічної культури людини / В. Пікельна // Рідна школа. – 1999. – № 7-8. – С. 10-11.

108. Пікельна В. С. Управління на засадах гуманістичної педагогіки / В. С. Пікельна // Директор школи. – 1999. – № 8-9. *

1998

109. Пікельна В. «Люби ближнього свого...»: філософські, історичні та педагогічні роздуми про гуманізацію освіти / В. Пікельна // Рідна школа. – 1998. – № 2. – С. 26-28.

110. Пікельна В. Паралелі духовних культур на відстані тисячоліть / В. Пікельна // Рідна школа. – 1998. – № 4. – С. 71-74.

1997

111. Пікельна В. С. Учитель XXI століття / В. Пікельна // Нива знань. – 1997. – № 3. – С. 22-30.

112. Пікельна В. С. Педагогіка Р. Штайнера і сучасні системи навчання / В. С. Пікельна, Т. Ф. Євдокієва // Рідна школа. – 1997. – № 9. – С. 21-22.

1996

113. Пікельна В. С. Что можно и нужно позаимствовать из наследия древних / В. С. Пикельная // Саксаганский лицей. – 1996. – № 2. *

1995

114. Пікельна В. С. Мріяти і творити: організація науково-дослідної роботи в сучасному ліцеї / В. С. Пікельна, А. І. Сологуб // Рідна школа. – 1995. – № 6. – С. 50-51.

115. Пикельная В. С. Неделя трудового обучения / В. С. Пикельная // Школа и производство. – 1995. – № 1. – С. 17-18.

116. Пікельна В. С. Тайним знанням навчаємося / П. І. Шевченко, В. С. Пікельна // Рідна школа. – 1995. – № 2-3. – С. 24-25.

1994

117. Пікельна В. С. Розвиток інтересу студентів до самостійної роботи як умова ефективності навчального процесу / В. С. Пікельна // Нива знань. – 1994. – № 4. *

1992

118. Пікельна В. С. Нова модель управління школою / В. С. Пікельна // Рідна школа. – 1992. – № 11-12. – С. 80-82.

1990

119. Пикельная В. С. О формах методической работы / В. С. Пикельная // Информационный бюллетень ВМНУ ПТО. Методист. – 1990. – № 4. *

1989

120. Пікельна В. С. Управлінські моделі в керівництві школою: організатору народної освіти / В. С. Пікельна // Радянська школа. – 1989. – № 6. – С. 56-60. *

1986

121. Пікельна В. С. Управлінські моделі в керівництві школою / В. С. Пікельна // Радянська школа. – 1986. – № 6. – С. 56-61. *

1985

122. Пикельная В. С. Что такое модель управления? / В. С. Пикельная // Профессионально-техническое образование. – 1985. – № 4. *

1984

123. Пикельная В. С. Что такое модель оперативного управления? / В. С. Пикельная // Профессионально-техническое образование. – 1984. – № 8. – С. 36-38. *

1977

124. Пикельная В. С. Самообразование – личный творческий поиск / В. С. Пикельная // Профессионально-техническое образование. – 1977. – № 2. – С. 50-51. *

1974

125. Пикельная В. С. Из опыта перспективно-тематического планирования уроков / В. С. Пикельная // Профессионально-техническое образование. – 1974. – № 7. – С. 27. *

РОЗДІЛ 4

НАУКОВА ШКОЛА ПРОФЕСОРА ВАЛЕРІЇ СЕМЕНІВНИ ПІКЕЛЬНОЇ

2013

126. Савченко К. Ю. Формування професійної компетентності майбутніх учителів філологічних спеціальностей засобами моделювання педагогічних ситуацій : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / К. Ю. Савченко ; КП ДВНЗ «КНУ». – Кривий Ріг, 2013. *

127. Савченко К. Ю. Формування професійної компетентності майбутніх учителів філологічних спеціальностей засобами моделювання педагогічних ситуацій : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / К. Ю. Савченко ; Кіровоградський держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2013. – 20 с.

2010

128. Драшко О. М. Підготовка вчителів обслуговуючої праці до використання художніх ремесел у навчально-виховному процесі : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / О. М. Драшко ; Криворізький держ. пед. ун-т. – Кривий Ріг, 2010. *

129. Сушенцев О. Є. Педагогічні умови активізації пізнавальної діяльності учнів основної школи на уроках трудового навчання : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / О. Є. Сушенцев ; Криворізький держ. пед. ун-т. – Кривий Ріг, 2010. – 222 с. *

130. Сушенцев О. Є. Педагогічні умови активізації пізнавальної діяльності учнів основної школи на уроках трудового навчання : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / О. Є. Сушенцев ; Ін-т педагогіки АПН України. – К., 2010. – 24 с. *

2008

131. Копіца О. І. Формування умінь діалогічної взаємодії майбутніх учителів трудового навчання у процесі професійної підготовки : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / О. І. Копіца ; Криворізький держ. пед. ун-т. – Кривий Ріг, 2008. – 232 с. *

2007

132. Богатирьова Г. А. Формування художньої культури майбутніх учителів праці засобами народного мистецтва : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Г. А. Богатирьова ; Криворізький держ. пед. ун-т. – Кривий Ріг, 2007. – 209 с. *

133. Богатирьова Г. А. Формування художньої культури майбутніх учителів праці засобами народного мистецтва : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Г. А. Богатирьова ; Кіровоград. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2007. – 20 с.

134. Лучанінова О. П. Формування духовного ідеалу у старшокласників ліцею гуманітарного профілю у процесі вивчення української мови і літератури : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.07 / О. П. Лучанінова ; Криворізький держ. пед. ун-т. – Кривий Ріг, 2007. – 246 с. *

135. Лучанінова О. П. Формування духовного ідеалу у старшокласників ліцею гуманітарного профілю у процесі вивчення української мови і літератури : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.07 / О. П. Лучанінова ; Східноукр. нац. ун-т ім. В. Даля. – Луганськ, 2007. – 20 с.

2006

136. Кучер З. С. Організація самостійної роботи майбутніх учителів обслуговуючої праці в системі модульного навчання : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / З. С. Кучер ; Криворізький держ. пед. ун-т. – Кривий Ріг, 2006. – 251 с. *

137. Петренко Л. М. Система внутрішньошкільного експертного оцінювання результатів навчальної діяльності учнів основної школи : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / Л. М. Петренко ; Криворізький держ. пед. ун-т. – Кривий Ріг, 2006. – 229 с. *

138. Корогод Н. П. Організаційно-педагогічні умови управління системою науково-методичної роботи в технікумі : дис... канд. пед. наук : 13.00.01 / Н. П. Корогод ; Криворізький держ. пед. ун-т. – Кривий Ріг, 2006. – 205 с. *

2005

139. Калініченко Т. Ф. Ідеї вільного виховання особистості в діяльності сучасної загальноосвітньої школи : дис. канд. пед. наук : 13.00.07 / Т. Ф. Калініченко ; Криворізький держ. пед. ун-т. – Кривий Ріг, 2005. *

140. Кучер С. Л. Формування художньої культури підлітків у центрах дитячої творчості : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.07 / С. Л. Кучер ; Криворізький держ. пед. ун-т. – Кривий Ріг, 2005. *

141. Кучер С. Л. Формування художньої культури підлітків у центрах дитячої творчості : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.07 / С. Л. Кучер ; Східноукр. нац. ун-т ім. В. Даля. – Луганськ, 2005. – 20 с.

142. Матукова Г. І. Формування фізичної культури студентів вищих навчальних закладів у позааудиторний час : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Г. І. Матукова ; Криворізький держ. пед. ун-т. – Кривий Ріг, 2005. *

2004

143. Яковлєва В. А. Особливості організації та змісту гуманістичного виховання учнів 5-9 класів шкіл-інтернатів у позаурочній діяльності : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.07 / В. А. Яковлєва ; Криворізький держ. пед. ун-т. – Кривий Ріг, 2004. – 208 с. *

144. Яковлєва В. А. Особливості організації та змісту гуманістичного виховання учнів 5-9 класів шкіл-інтернатів у позаурочній діяльності : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.07 / В. А. Яковлєва ; Східноукр. нац. ун-т ім. В. Даля. – Луганськ, 2004. – 20 с.

2002

145. Житник Н. В. Організаційно-педагогічні умови підготовки бакалаврів економіки у коледжі II рівня акредитації : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Н. В. Житник ; Криворізький держ. пед. ун-т. – Кривий Ріг, 2002. – 240 с.

146. Житник Н. В. Організаційно-педагогічні умови підготовки бакалаврів економіки у коледжі II рівня акредитації : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Н. В. Житник ; Криворізький держ. пед. ун-т. – Кривий Ріг, 2002. – 23 с.

2001

147. Гаврилюк О. О. Організаційно-педагогічні умови підготовки молодших спеціалістів у вищому професійному училищі : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / О. О. Гаврилюк ; Криворізький держ. пед. ун-т. – Кривий Ріг, 2001. *

148. Шевченко С. О. Система управління виховною роботою зі школярами в регіоні : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / С. О. Шевченко ; Криворізький держ. пед. ун-т. – Кривий Ріг, 2001. *

2000

149. Щербина В. Г. Система композиційних вправ у змісті підготовки майбутніх учителів образотворчого мистецтва : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.05 / В. Г. Щербина ; Криворізький держ. пед. ун-т. – Кривий Ріг, 2000. *

1998

150. Самодрин А. П. Організація діяльності профільно-диференційованої середньої загальноосвітньої школи : дис... канд. пед. наук: 13.00.01 / А. П. Самодрин ; Криворізький держ. пед. ін-т. – Кривий Ріг, 1998. – 191 с. *

1999

151. Сушенцева Л. Л. Управління системою методичної роботи в сучасному професійно-технічному училищі : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Л. Л. Сушенцева ; Криворізький держ. пед. ін-т. – Кривий Ріг, 1999. *

1996

152. Балакін В. Г. Організація навчально-виховного процесу в центрі професійної перепідготовки : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / В. Г. Балакін ; Ін-т педагогіки і психології професійної освіти АПН України. – К., 1996. *

153. Повещенко Н. П. Охрана здоровья подрастающего поколения как педагогическая проблема: история, современность : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / Н. П. Повещенко ; Криворожский гос. пед. ин-т. – Кривий Ріг, 1996. *

1995

154. Сологуб А. И. Проблемы организации научно-исследовательской работы лицеистов и охраны их здоровья (на материале Саксаганского естественнонаучного лицея) : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / А. И. Сологуб ; Криворожский гос. пед. ин-т. – Кривой Рог, 1995. *

155. Стефаненко П. В. Технология управления познавательной деятельностью студентов в условиях модульного обучения (на материале военной подготовки офицеров запаса войск связи) : дис... канд. пед. наук: 13.00.01 / П. В. Стефаненко ; Донецкий технический ун-т. – Донецк, 1995. *

РОЗДІЛ 5

МАТЕРІАЛИ ПРО ЖИТТЯ ТА ПЕДАГОГІЧНУ І ГРОМАДСЬКУ ДІЯЛЬНІСТЬ В. С. ПІКЕЛЬНОЇ

2012

156. На пошану членів редколегії [науково-методичного альманаху «Нива знань»]: Пікельна Валерія Семенівна // Нива знань. – 2012. – № 4. *

2005

157. Пікельна Валерія Семенівна – директор Інституту безперервної педагогічної освіти КДПУ, доктор педагогічних наук, професор // Криворізький державний педагогічний університет – 75 років / редкол.: В. К. Буряк, В. П. Лисечко, Г. М. Віняр. – Кривий Ріг, 2005. – С. 63-65.

158. Пікельна Валерія Семенівна – директор Інституту безперервної педагогічної освіти КДПУ, доктор педагогічних наук, професор // Криворізький державний педагогічний університет – 75 років. – Кривий Ріг, 2005. – С. 26-27.

2004

159. Пікельна Валерія Семенівна – директор Інституту безперервної педагогічної освіти КДПУ, доктор педагогічних наук, професор Криворізького державного педагогічного університету, провідний фахівець у галузі професійно-технічної освіти // Профтехосвіта України: ХХ століття : енциклопедичне видання / АПН України ; Ін-т педагогіки і психології професійної освіти ; за ред. Н. Г. Ничкало. – К., 2004. – С. 716-717.

1998

160. Федоренко Д. «І ставать лелекам на крило...» (Про Валерію Семенівну Пікельну) / Д. Федоренко // Рідна школа. – 1998. – № 4. – С. 53-54.

161. Шевченко С. [Про Валерію Семенівну Пікельну] / С. Шевченко // Рідна школа. – 1998. – С. 74.

1991

162. Ничкало Н. Г. Ключевая проблема [Рецензия] Советская педагогика. – 1991. – № 7. – С. 152-153. – Рец. на кн. : **Пикельная В. С.** Теоретические основы управления: школоведческий аспект. – М. : Высшая школа, 1990. – 175 с.

РОЗДІЛ 6

ПОЕЗІЇ ВАЛЕРІЇ СЕМЕНІВНИ ПІКЕЛЬНОЇ

Вечен мир, но не вечны
люди,
Краток век, бесконечен
МИГ..... .

И пусть люди не вечны в
мире,
Вечны чувства людские в
НИХ.....

О жизни

Научиться быть добрым не так уж легко...
В свою, душу, попробуй, загляни глубоко...
Оцени себя сам, только честно и смело,
И поймешь: в этом деле мы все неумелые...

*

Мне сказали когда-то, что любовь – это яд!
И что ненависть, будто, ей ближайший собрат,
Между ними всего один шаг и не более,

И отмерян шаг этот самою судьбой

*

И поверила я, что все люди влюбляются,
И взаимность любимых сохранить все стараются,
Но... напрасно! Только в сказках свадьбы есть и венец...
Ну, а в жизни: начало есть... есть печальный конец!

*

Тот хитер изначально... может жить – не тужить,
Кто умеет покоем своим дорожить,
И лишь тот изопьет чашу жизни до дна,
Кто насытится дружбой сумеет сполна

*

А теперь, вот, твердят, в современном миру,
Когда время придет и шагнем за черту...
Спросит нас Созидатель, прервав жизни нить,
Научились ли мы доброту всем дарить?

*

Спросит нас Созидатель: кто чему научился
С той поры, когда каждый однажды родился?
Станет страшно... ведь, может, мы излишне грешим
И кто скажет? Добро или зло мы творим...

*

Помогал ли другим, когда помощь просили?
Был ли к тем милосерден, что страдали, любили
Не встречая взаимности в чувствах своих?
Научился ль беречь своих близких, родных?

*

Очищаемся мы в осознании греха...
(Эта мысль не для рифмы или ритма стиха)
Очищаемся мы, когда боль рядом бродит,
Когда кто-то любимый навечно уходит...

*

И поймет Созидатель – чего в тебе больше?
И, быть может, вернет – поживи, мол, подольше...
Не спешит в ад отправить: грехи – не лихи...
В ад, пока что, нельзя, не пускают грехи

*

И отправит в мир прежний: поживи, поучись,
Доллар вместо иконы ценить не ловчись,
Не воруй и чужого никогда не желай...
И бери, коль дают... когда бьют убегай!

*

Я сидела и думала: только Бог нам судья!
Жизнь – мгновение и вечность, в ней враги и друзья...
И в просторах Вселенной жизни нить не теряется...
Драгоценно лишь то, что добром измеряется!

Изумруда капель...

Изумрудный фонтан, изумруда капель,
Я стою и смотрю, россыпь просто зеркальная,
В каждой капле луч солнца, весна и апрель...

Красота мироздания зодиакальная!

*

Изумрудный фонтан, как пульсар из сердец...
Околдован им взгляд, з каждой капле Вселенная.
Но ... упала с высот и разбилась ... конец!
Ее жизнь лишь секунды ... смерть, почти что мгновенная.

*

Капли вновь мчатся ввысь, за собой увлекают,
И на фоне небес, будто дети играют,
А потом, вниз и вниз, будто ищут опасения,
Возвращаются в водное лоно бассейна.

*

Изумрудные капли как живые каменья ...
А фонтан как певец, капель звон - как знамение ...
Он живой, он как сказка со счастливым концом.
Где пьют пиво и мед; и стоят под венцом!

*

И идут к нему взрослые, и бегут к нему дети,
Омовение брызгами их не пугает,
Смотрят ввысь ... смотрят вниз, позабыв все на свете...
И любят сказкой живой, у мечтают ...

*

Падишахи фонтанами слух услаждали,
Короли любовались ими в Версале,
Люд простой восхищался! Всем, как видно, дано:
Колдовская капель нас пьянит как вино ...

*

Миг полета, падения миг - не напрасны!
Это: близость и даль, и любовь и печаль ...
Даже наши страдания - чувства прекрасные.
Только жаль, что не вечны мы ...ну, конечно же, жаль !..

Философский

Вечен мир, но не вечны люди,
Краток век, бесконечен миг,
Старикашкой бывает юный
И младенцем бывает старик

*

В нас и мертвое, в нас и живое
Наши предки и наши дети,
И всегда в этом мире двое
По дороге шагают вместе

*

Видно это необходимость,
Коль влюбляются вдруг отчаянно,
Ну, а если любовь без взаимности,
Это, видимо, просто случайность

*

Не напрасно воспета ода
Повторя знакомое вновь:
«Бесконечна сама природа,

Бесконечна сама любовь!»

*

И пусть люди не вечны в мире,
Вечны чувства людские в них
И любовь, вдруг угасшая в ком-то
Возродится опять в других

*

Пусть же мир воспевает снова:
Ласку, нежность, любви торжество,
В этом, видимо, жизни основа
И великое наше родство!!!

Да? или Нет?

Да или нет? Лететь или не нужно?
Писать или молчать? Любить или забыть?
Роптать или смирить себя с судьбой послушно?
Стучит опять в висках: «Как быть? Как быть? Как быть?»

*

Люблю тебя иль не люблю? – не знаю
Не свойственны мне ложь, обман и лесть,
Но твердо знаю – не тебя теряю,
А веру в дружбу, преданность и честь.

*

Быть иль не быть? – вопрос и прост и сложен,
Пока сомнения еще не решены,
Пока еще ты дорог мне и нужен,
Пока мосты еще не сожжены...

*

Да или нет? Вопрос обыкновенный,
Но сколько горечи в нем, сколько зла,
Что если выпить, будто яд душевный,
Наверное, я бы умереть могла...

*

Ты скажешь: «Да!» - и оживу я снова,
Ты скажешь: «Нет!» - я тоже не умру...
Но ты молчишь, не говоришь ни слова,
А я – не умираю, не живу...

*

Но больше не могу ждать промедлений,
С судьбой мириться нужно не всегда,
Лечу к тебе, на несколько мгновений,
В надежде, что услышу только «Да»

Учителю!

Что тебе пожелать мой коллега и друг?
Чтобы сердце твое не остыло бы вдруг...
Чтоб здоров был и мудр, чтобы горя не знал
Чтобы сердцем всегда и везде рассуждал!
Разбуди жажду знаний, напои добром душу...

Полюби... помоги, ничего не разрушив,
И воздаст тебе Бог за труды и страдания,
За любовь, милосердие, умения и знания!
И никто, никогда, ни за что не осудит,
И воздаст тебе Бог и поклонятся люди!!!

Маме...
/ Царства ей небесного... /

Вот уж одиннадцать лет нет тебя,
Мама...мамуля! Жизнь прожив, я – дитя...
Как безмерна потеря, когда нас покидаете...
Как Вы дороги! ... /Знаете Вы или не знаете???

*

Пока живы Вы – мамы, мы – в «бегах» и в заботе,
Масса личных проблем, все «горим» на работе...
Пока живы – внимания мало Вам дарим,
Только поздно уже, когда, вдруг, осознаем...

*

В безвозвратную вечность наши мамы уходят,
И печальные мысли стыда хороводят,
Осознала потом, как же мало ценила!...
Эгоисты мы все..., но люблю и любила...

*

В пустоте понимания мысль из сердца вдруг выймешь
И поймешь: не увидишь уже... не обнимешь...
Целовала бы руки и плечи...нельзя...
«Только пусть (молишь Бога) будет пухом земля»...

*

Мама! Мамочка милая! Если можешь прости,
Мою «скупость душевную», невниманье в словах...
Лишь в болезнях: спешим к Вам и на помощь бежим...
Если все хорошо...нет нас рядом (в делах)...

*

Лишь потом понимаем, лишь потом ощущаем
Всех потерь глубину... жаль: в несчастиях «лечимся»...
А потом, как наивные, все же мечтаем:
Когда «время» придет... может быть, еще встретимся?...

*

Мама! Мамочка! Милая мама моя!
Скоро мне шестьдесят, годы быстро бегут...
Непослушная дочка была у тебя...
У меня – непослушные внуки растут...

*

Жаль, что нет человека на этой Земле,
Кому губы шептали бы слово «мама»... чудесное...
Я, как раньше, в делах, но грущу о тебе...
Верю, мама, ты принята в Царство Небесное...

Воину

Пусть светлым будет мир, пусть сгинут все несчастья
Пусть будни добрых дел прогонят все ненастья
Пусть не познаешь ты ни горьких слез, ни плача
Пусть следом за тобой всегда идет удача!

*

Пусть не познаешь ты предательства, измены
Пусть будет друг всегда и искренним и верным
И подвиг знатный свой сверши не в поле брани,
Чтоб никогда, нигде не был кем-то ранен

*

Но... чтоб помнил ты о том, что есть невзгоды
Что небосвод Земли еще не рая своды
Чтоб в жизнь пришла мечта, что счастьем назовется
Нам нужно за нее еще, мой друг, бороться!

*

Чтоб космос покоряя, мы Землю украшали
Но лет прошедших жизнью с тобой не забывали
Чтоб творческим и мирным бежал за веком век
Чтобы веками правил счастливый человек!!!

Улыбка

Мне хочется писать стихи,
Как в жаркий день воды напиться
Писать про святость, про грехи...
В стихах в кого-нибудь влюбиться

*

Как к сну, когда устала очень,
Меня к стихам певучим тянет,
Как к персику, когда он сочен,
Как к розе, что еще не вянет...

*

Как к роднику в тени дубравы,
Как в холод к солнечным лучам,
Стихи в печали мне отрада
А в счастье – разума бальзам.

*

В стихах задорных молодею,
А в горестных – старею вдруг,
Без ни я, будто бы, вдовею
Они мой самый верный друг

*

Мне хочется писать стихи
И их своим друзьям дарить,
Писать о жизни, о любви,
То оправдать, то обвинить...

*

Казню себя – в стихах мне легче,
Хвалю себя – неловко мне,
Встречаюсь с ними каждый вечер,
Друзьям пишу стихи в письме

*

Пишу в день свадьбы, в день рожденья,
В печальный день, в усталый день,
Стихи, признаюсь без смущенья,
Мне никогда писать не лень

*

Порой забавой их считаю
Внушаю: «Надобно бросать!»
И вновь пишу, и понимаю,
Что не могу их не писать!

Наши годы

Мы не спешим за нашими годами,
Не считаем чужих, не считаем своих,
В юности гордимся ими сами,
А с годами – начинаем стесняться их...

*

А они (годы наши) такие родные –
Наши боли и наши радости,
И в слезах, и в смехе – такие земные,
Дарят опыт ошибок, понимание благости..

*

Наши годы, наверно, в программе пространства,
На годы, конечно, в программе времени,
Дай же Бог, чтоб пространство дарило нам царство
Жизни доброй! Ну, время? Уносит пусть тяжесть бремени...

*

Бремя боли физической и душевных потерь, ощутимых уже тобой,
Пусть путь жизни прошедшей унесет от тебя все невзгоды
А грядущее время, что зовется «дальнейшей судьбой»,
Пусть подарит здоровье и счастье, на долгие годы

*

А признание наше: пройти эти годы достойно,
В соответствии с записью в «Книге вечности»,
Обойдут пусть тебя, твоих близких катаклизмы и войны
И пусть радуется жизнь в своей солнечной бесконечности...

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК

В іменному покажчику наведено прізвища всіх осіб, згаданих у біобібліографічному покажчику. Після кожної позиції у круглих дужках подаються ідентифікуючі знаки: співавтор (співавт.), упорядник (упоряд.), редактор (ред.), рецензент (рец.), персоналія (перс.). Без позначок наведено позиції, під якими виступають автори праць.

Балакін В. Г. 47(співавт.), 50(співавт.), 152
Богатирьова Г. А. 132, 133
Бойко П. М. 26(співавт.)
Буряк В. К. 8(ред.), 27(співавт.), 35-36(ред.), 39(ред.), 157(ред.)
Ващенко Н. Я. 75(упоряд.)
Віняр Г. М. 8(ред.), 157(ред.)
Волкова Н. В. 5(співавт.)
Гаврилюк О. О. 147
Гура Л. В. 5(співавт.)
Драшко О. М. 5(співавт.), 128
Дудніков М. О. 8(авт.-упоряд.)
Євдокієва Т. Ф. 112(співавт.)
Житник Н. В. 145, 146
Калініченко Т. Ф. 139
Кондрашова Л. В. 35-36(ред.)
Копіца О. І. 131
Корогод Н. П. 138
Корольська Л. Р. 70(співавт.)
Корольський В. В. 20-22(співавт.), 28(співавт.), 59(співавт.), 89(співавт.), 93(співавт.)
Кочура В. Н. 75(упоряд.)
Крупская Н. К. 55(перс.)
Кузнецова Л. О. 75(упоряд.)
Кулінка Ю. С. 5(співавт.)
Кучер З. С. 5(співавт.), 136
Кучер С. Л. 5(співавт.), 140, 141
Кушина В. Ф. 29(співавт.)
Лаврентьева О. О. 5(співавт.)
Лещинская А. З. 29(співавт.)
Лисечко В. П. 6(ред.), 8(ред.), 157(ред.)
Лучанінова О. П. 134, 135
Любар О. О. 25(співавт.)
Макаренко А. С. 58(перс.)
Максименко І. Г. 62(співавт.)

Матукова Г. І. 142
Мосолов В. В. 62(співавт.)
Ничкало Н. Г. 159(ред.), 162(рец.)
Петренко Г. П. 26(співавт.), 137
Пікельна В. С. 1-4, 5(співавт.), 6(ред.), 7, 8(авт.-упоряд.), 9-37, 38(авт., ред.),
39, 40, 41(співавт.), 42-69, 70(співавт.), 71-79, 80(співавт.), 81-84, 85(співавт.),
86-115, 116(співавт.), 117-125, 156-162(перс.)
Повещенко Н. П. 17(співавт.), 153
Савченко К. Ю. 5(співавт.), 126, 127
Савченко Л. О. 5(співавт.)
Самодрин А. П. 150
Серьогіна І. Ю. 5(співавт.)
Сологуб А. І. 114(співавт.), 154
Стефаненко П. В. 155
Сушенцев О. Є. 129, 130
Сушенцева Л. Л. 151
Тадіян С. 18-19(співавт.)
Ткачова Л. Ф. 25(співавт.), 27(співавт.)
Удод О. А. 15(співавт.)
Ушинський К. Д. 77(перс.)
Федоренко Д. 160
Шанда В. І. 70(співавт.)
Шевченко П. І. 18-19(співавт.), 41(співавт.), 46(співавт.), 80(співавт.),
85(співавт.), 116(співавт.)
Шевченко С. О. 148, 161
Шрамко Я. В. 6(ред.), 8(авт.-упоряд.)
Штайнер Р. 112(перс.)
Штельмах Г. Б. 35-36(ред.)
Щербина В. Г. 149
Яковлева В. А. 5(співавт.), 143, 144